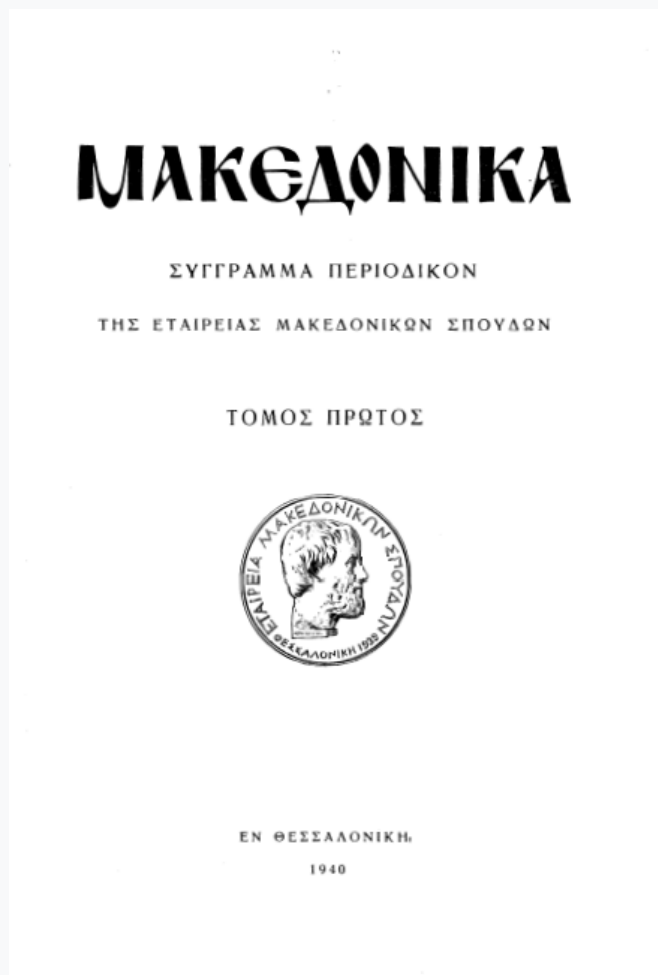

Μακεδονικά

Τόμ. 1

Στίλπωνος Π. Κυριακίδου, Θεσσαλονίκη
Μελετήματα. 1) Αι περί τον Στρυμόνα και την
Θεσσαλονίκην Σλαβικάί εποικήσεις κατά τον
μέσον αιώνα. 2) Διοικητική ιστορία του θέματος
Θεσσαλονίκης. Θεσσαλονίκη 1939. Σελ. 46 με δυο
χάρτες στο τέλος.

Γιάννης Τσάρας

doi: [10.12681/makedonika.9370](https://doi.org/10.12681/makedonika.9370)

Copyright © 2016, Γιάννης Τσάρας

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Τσάρας Γ. (2017). Στίλπωνος Π. Κυριακίδου, Θεσσαλονίκη Μελετήματα. 1) Αι περί τον Στρυμόνα και την Θεσσαλονίκην Σλαβικάί εποικήσεις κατά τον μέσον αιώνα. 2) Διοικητική ιστορία του θέματος Θεσσαλονίκης. Θεσσαλονίκη 1939. Σελ. 46 με δυο χάρτες στο τέλος. *Μακεδονικά*, 1, 590. <https://doi.org/10.12681/makedonika.9370>

Ἀλλά τότε πῶς δημιουργήθηκε ἡ παράδοση; Αὐτό ἄλλο ζήτημα. Κι' ὁ Ταφραλί γνώριζε τὴν παράδοση αὐτή, μὰ ξέφυγε τὴ δυσκολία νὰ ὀρίσει κάτι ποῦ εἶναι πρόωρο ἀκόμα, ἀφοῦ μᾶς λείπουνε τὰ στοιχεῖα.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΣΑΡΑΣ

Στίλπωνος Π. Κυριακίδου, Θεσσαλονίκια Μελετήματα. 1) Αἱ περὶ τὸν Στρυμόνα καὶ τὴν Θεσσαλονίκην Σλαβικαὶ ἐποικήσεις κατὰ τὸν μέσον αἰῶνα. 2) Διοικητικὴ ἱστορία τοῦ θέματος Θεσσαλονίκης. Θεσσαλονίκη 1939. Σελ. 46 μὲ δύο χάρτες στὸ τέλος.

Τὰ Θεσσαλονίκια Μελετήματα εἶναι δυὸ ὁμιλίαι, ποῦ ἔχει κάμει ὁ κ. Κυριακίδης στὸ κοινὸ τῆς Θεσσαλονίκης. Γι' αὐτὸ καὶ δὲν ἐξαντλεῖ τὰ ζητήματα, ὅπως μᾶς λέει κι' ὁ ἴδιος· ἐκθέτει μονάχα σέ γενικὲς γραμμὲς τὰ πορίσματα, ποῦ ἔχει βγάλει πάνω στὶς γεωγραφικοῖστορικὲς κι' ἐθνολογικὲς συνθήκες τῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης τοῦ μέσου αἰῶνα, καθὼς ἐρευνοῦσε τίς χώρες αὐτὲς ἀπὸ ἀποψη λαογραφική.

1ο. Τὸ πρόβλημα τῶν σλαβικῶν ἐποικήσεων γύρω στὸ Στρυμόνα καὶ στὴ Θεσσαλονίκη στὸ μέσον αἰῶνα εἶναι ἓνα μέρος μονάχα ἀπ' τὸ γενικὸ πρόβλημα τῶν σλαβικῶν ἐποικήσεων στὴν Ἑλλάδα, ποῦ ἔχει γίνεи τόσοι ντόροι γύρω του τὸν περασμένον αἰῶνα καθὼς καὶ στὰ δέκα πρώτα χρόνια τοῦ δικοῦ μας.

Ὁ κ. Κυριακίδης μπαίνει στὸ θέμα του ἀρχίζοντας ἀπ' τὰ συμπεράσματα τῶν σλάβων ἐπιστημόνων, ὅπως τὰ διατυπώνει στὰ 1926 ὁ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Πράγας F. Dvornik στὸ ἔργο του « Les Slaves Byzance et Rome au IX siècle ». "Ὅλα ὅμως τὰ συμπεράσματα αὐτὰ τὰ ἀναιρεῖ ἓνα ἓνα μὲ στοιχεῖα, ποῦ φέρνει ἀπὸ βυζαντινὰ κείμενα καὶ φτάνει στὸ συμπέρασμα πῶς οἱ σλαβικὲς φυλὲς ποτὲ δὲν κυριέψανε ὁλόκληρὴ τὴ χώρα. Ἰσα Ἰσα ποῦ, ἐπεὶδὴ εἴτανε τοσπάνηδες, ἐγκατασταθῆκανε στὰ βουνὰ κι' ἀπ' τὸν καιρὸ, ποῦ γίνονται χριστιανοὶ κι' ὑπηρετοῦνε στρατιῶτες, ἀφομοιώνονται καὶ γίνονται Ἕλληνες. Λεῖψανα φυσικὰ δὲ μπορεῖ παρα νὰ μείνανε, ἀλλὰ ἀριά καὶ ποῦ καὶ ποῦ.

Γενικὴ κρίση βέβαια γιὰ τὴν ὁμιλία τούτη δὲ μπορεῖ κανεὶς νὰ κάμει, ἀφοῦ ἐκθέτει πορίσματα μονάχα γενικά. Τὸ μόνο ποῦ ἔχει νὰ παρατηρήσει εἶναι πῶς ἡ ἐρευνα συχνὰ πικρὰ δίνει τὴν ἐντύπωση πολεμικῆς κι' ἔτσι φαίνεται σὰν νὰ ἀπομακρύνεται ἀπ' τὴν ἀντικειμενικότητα.

Βέβαια εἶναι νὰ λυπᾶται κανεὶς κατὰκαρδὰ σὰ βλέπει ἀνθρώπους ἀληθινὰ σοφοὺς καὶ μὲ κάποια θέση μέσα στὴν ἐπιστῆμη νὰ παίρνουνε τόσο κοντόθρηκα καμμιά φορὰ τὸ κύρος τῆς ἐπιστήμης τους, φτάνει νὰ δουλέψουνε γιὰ ἓναν κάποιο σοβινισμό.

2ο. Τῆς δευτέρας ὁμιλίας τὸ θέμα εἶναι ἡ διοικητικὴ ἱστορία τῆς Θεσσαλονίκης στὰ χρόνια τὰ βυζαντινὰ. Σ' αὐτὴ δηλαδὴ βλέπει κανεὶς τὴ θέση, ποῦ παίρνει ἡ Θεσσαλονίκη στὴ διοίκηση τῆς Μακεδονικῆς ἐποχῆς, τῆς Ρωμαϊκῆς καὶ τῆς Βυζαντινῆς ὥς τὰ χρόνια τοῦ Ἰουστινιανοῦ. Τὴν ἐποχὴ αὐτὴ παρουσιάζεται καινούρια διοικητικὴ διαίρεση, τὰ θέματα. Γίνεται ὕστερα μιὰ προσπάθεια γύρω στὴν ἔννοια τοῦ θέματος καὶ στοὺς ἱστορικοὺς λόγους, ποῦ τὸ δημιουργήσανε καὶ τέλος ὀρίζονται ποῖα εἴτανε τὰ σύνορα τοῦ θέματος τῆς Θεσσαλονίκης.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΣΑΡΑΣ